

Om MKN och tillsyn enligt miljöbalken

Jörgen Warstrand

2022-04-26

Miljökvalitetsnormer

Har funnits sedan 1999

■ 5 kap. 1 § miljöbalken

Regeringen får för vissa geografiska områden eller för hela landet meddela föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt, om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön (miljökvalitetsnormer).

Miljökvalitetsnormer

- Riktat sig inte till en verksamhetsutövare

Miljökvalitetsnormer

- Riktar sig inte till en verksamhetsutövare
- Komplext system

Miljökvalitetsnormer

- Riktar sig inte till en verksamhetsutövare
- Komplext system
- Ändringar gjordes 2019

Ansvaret för miljö kvalitetsnormer

- 5 kap. 3 § miljöbalken

Myndigheter och kommuner ska ansvara för att miljö kvalitetsnormer följs.

Käpphäst 1

- 5 kap. 3 § miljöbalken

Myndigheter och kommuner ska ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

Inte ~~nås~~

Inte ~~uppfylls~~

Inte ~~efterkoms~~

Käpphäst 1

- 5 kap. 3 § miljöbalken

Myndigheter och kommuner ska ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

Inte ~~nås~~

Inte ~~uppfylls~~

Inte ~~efterkoms~~

Answaret för miljökvalitetsnormer

■ 5 kap. 4 § miljöbalken

En myndighet eller en kommun får inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

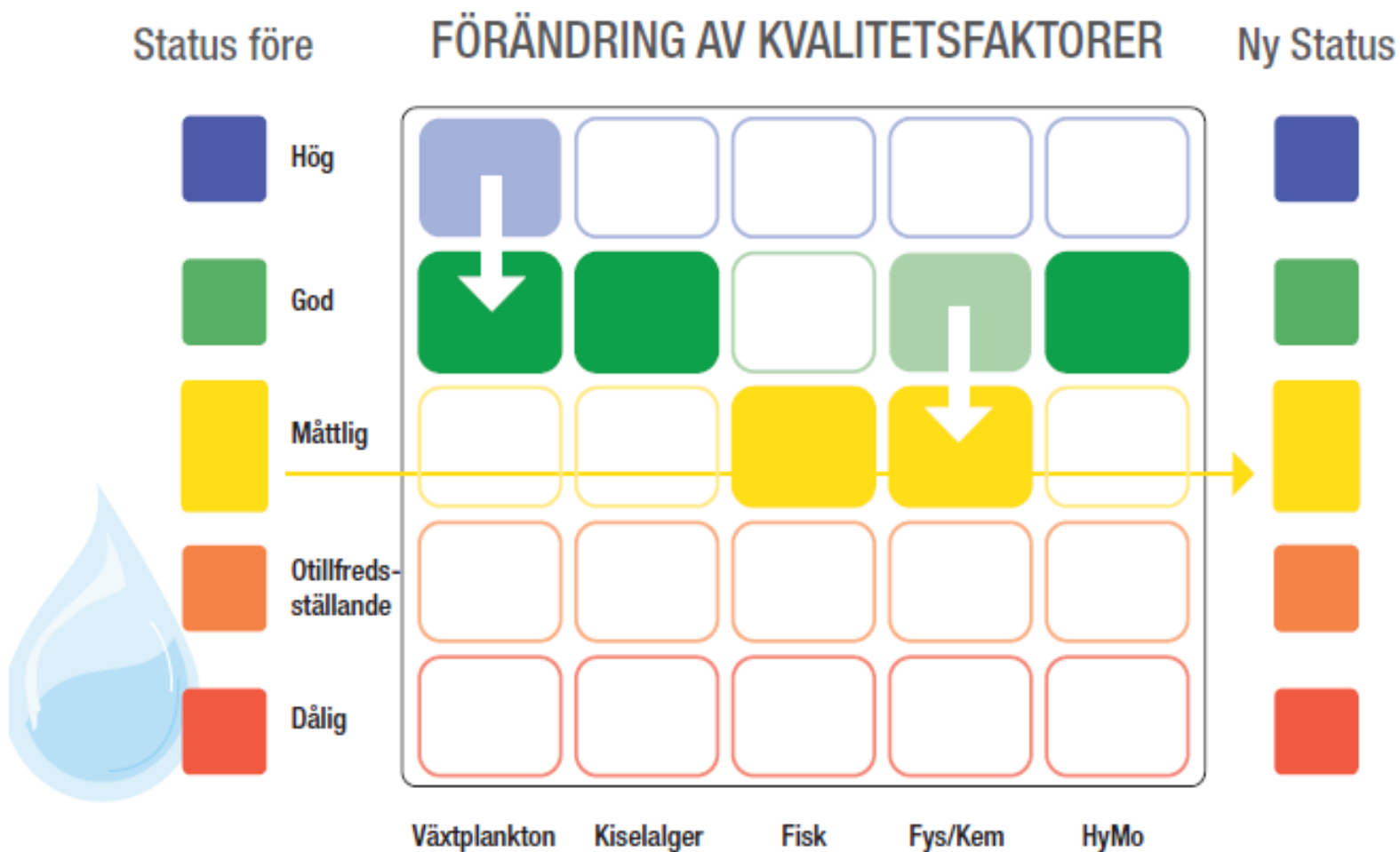

Bild: Vattenmyndigheterna, Verktyg för bättre vatten, 2019

Käpphäst 2

Ett utsläpp påverkar aldrig miljö kvalitetsnormerna!

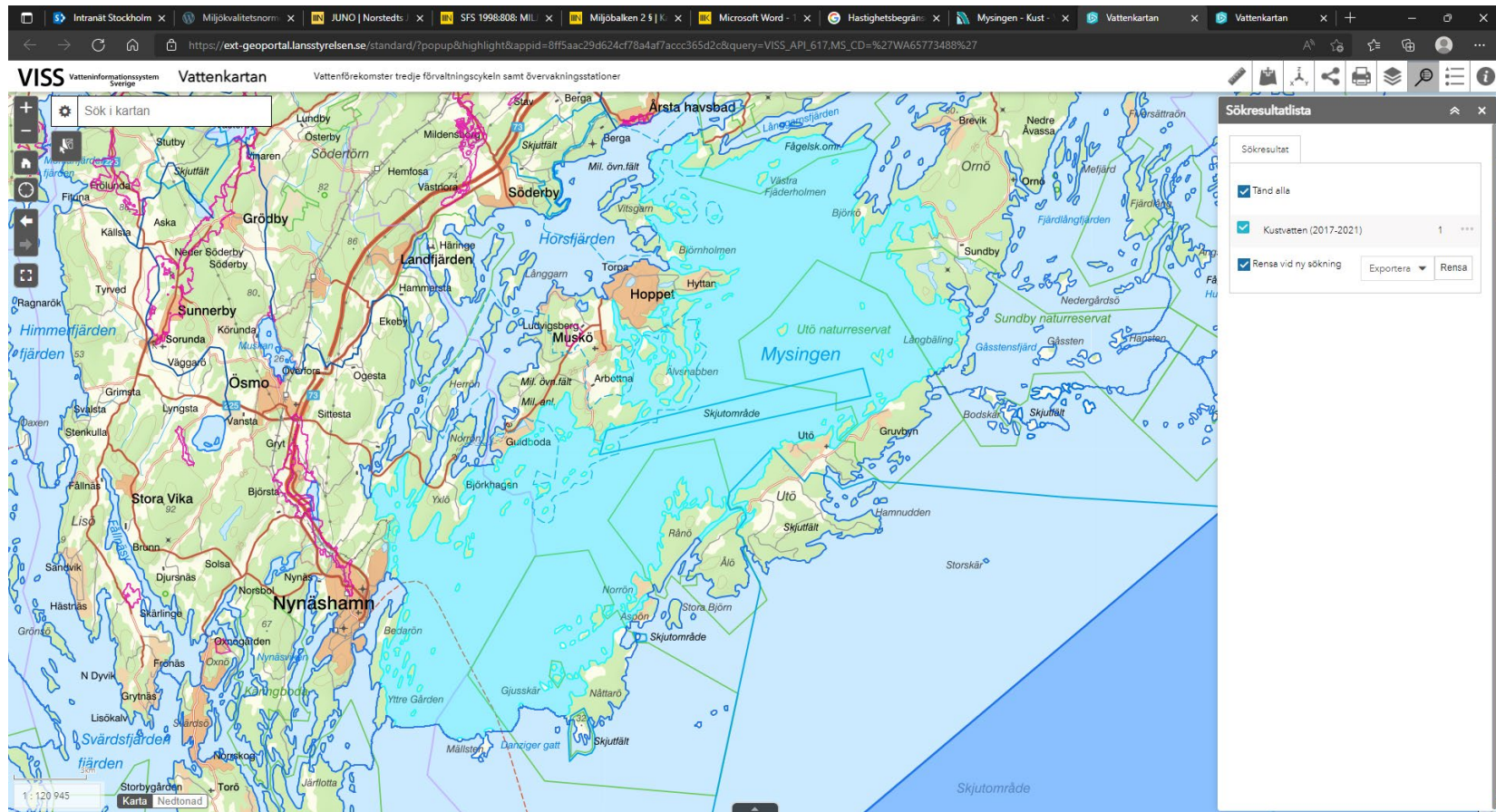
Käpphäst 2

Ett utsläpp påverkar aldrig miljö kvalitetsnormerna!

Ett utsläpp påverkar statusen!

Var ska MKN uppnås?

MÖD M 9616-14, 30 oktober 2015, Norviks hamn

Var ska MKN uppnås?

MÖD M 8984-15, 30 augusti 2016, Värö bruk

VISS Vattenkartan Välj lager att visa i lagerlistan till höger

Sök i kartan

Kustvatten - vattenförekomst (2017-2021): N m Hallands kustvatten

MSCD	WA57284094
Arkiv EUCD	SE570000-120701
Namn	N m Hallands kustvatten
Länk till VISS	Mer information
TYPOMRKUST	4

Zooma till

Lagerlista

Sök i lagerlista

- ☐ Övervakning
- ☒ Vattenförekomster och övrigt vatten
 - ☒ Vattenförekomster (2017-2021)
 - ☒ Ytvattenförekomster
 - ☐ Grundvattenförekomster
 - ☐ Övrigt vatten
 - ☐ Vattenförekomster och övrigt vatten - (2010-2016)
 - ☐ Vattenförekomster och övrigt vatten - (2004-2009)
 - ☐ Avrinningsområden
 - ☐ Modellerade tillrinningsområden för grundvattenförekomster
- ☐ Miljö kvalitetsnormer 2021-2027 (beslut dec 2021)
- ☐ Statusklassningar 2016-2021
- ☐ Förslag åtgärder i VISS 2021 och framåt
- ☐ Åtgärder och påverkan
- ☐ Statusklassningar 2009-2015
- ☐ Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen 2016-2021
- ☐ Skyddade områden - miljöbalken
- ☐ Administrativa områden
- ☐ Havsmiljödirektivet
- ☐ WMS Vannforskriften Norge
- ☐ Vattendirektivet Finland (SYKE)
- ☐ Topografisk Norgekarta (WMS-tjänst)

Tillsyn enligt miljöbalken

- 9 kap. Miljöfarlig verksamhet
- 11 kap. Vattenverksamhet

Vem tillsynar 9 och 11 kap. miljöbalken

- Länsstyrelsen
- Kommunen

Tillsynen 26 kap. miljöbalken

26 kap. 1 § MB

Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Miljötillsynsförordningen (2011:13)

Förelägganden 26 kap. 9 § MB

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Uppgifter 26 kap. 21 § MB

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Undersökningar 26 kap. 22 § MB

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Viten 26 kap. 14 § MB

Beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Meddelande till inskrivningsmyndigheten 26 kap. 15 § MB

Om en tillsynsmyndighet har meddelat ett föreläggande eller förbud mot någon i egenskap av ägare till en fastighet, tomträttshavare eller ägare till en byggnad, anläggning eller anordning på mark som tillhör någon annan, får tillsynsmyndigheten sända beslutet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel.

...

Har anteckning gjorts, gäller föreläggandet eller förbudet mot ny ägare av egendomen.

Åtalsanmälan 26 kap. 2 § MB

Tillsynsmyndigheten ska anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Åtalsanmälan 26 kap. 2 § MB

Tillsynsmyndigheten ska anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

- Behöver inte veta vilket brott
- Behöver inte veta vem som har varit brottslig
- Tänk på preskriptionen

Förelägganden enligt MB

32 § förvaltningslagen (2017:900)

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande

Förelägganden enligt MB

- **Vem ska göra något?**
- Ska vara riktat mot en viss person.
- Fysisk eller juridisk person.
- Ej "ägaren av fastigheten X", "makarna Persson", "VD för bolaget Y"
- Namn, adress, personnummer??(GDPR!)/organisationsnummer
- Verksamhetsutövare
- Den som har den faktiska och rättsliga möjligheten att vidta en åtgärd.
- Länsstyrelsen kan bevilja tillträde enligt 28 kap. MB.

Förelägganden enligt MB

- **Vad är det som ska göras eller underlåtas?**
- Adressaten ska inte behöva tveka om vad det är han/hon/bolaget ska göra eller underlåta.

Förelägganden enligt MB

- **När ska det vara utfört?**
- Visst datum eller
- Viss tid efter delfåendet eller
- Viss tid efter lagakraftvinnandet

Förelägganden enligt MB

- När ska det vara utfört?
- När ska redovisning om utförda åtgärder inkommit

Förelägganden enligt MB

- Viten
- Lag (1985:206) om viten

Förelägganden enligt MB

- **Viten**
- 2 § viteslagen

Ett vitesföreläggande skall vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, skall det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden skall vidtas.

Förelägganden enligt MB

- **Viten**
- 3 § viteslagen

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Förelägganden enligt MB

- **Viten**
- 3 § När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet.
- Om vite föreläggs flera personer gemensamt, skall ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem.

Omprövning enligt MB

- 24 kap. 1 § Om tillståndets rättskraft
- 24 kap. 5 § Om omprövning av tillstånd

I fråga om miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet får tillståndsmyndigheten ompröva tillstånd när det gäller en bestämmelse om tillåten produktionsmängd eller annan liknande bestämmelse om verksamhetens omfattning, samt ändra eller upphäva villkor eller andra bestämmelser eller meddela nya sådana...

2. om verksamheten med någon betydelse medverkar till att en miljökvalitetsnorm inte följs.

Mer om tillsynen

www.miljosamverkansverige.se

www.havochvatten.se

viss.lansstyrelsen.se

**Miljösamverkan
Sverige**

**Havs
och Vatten
myndigheten**

Kontaktinformation:

Jörgen Warstrand, tfn 010-223 16 12

e-post: jorgen.warstrand@lansstyrelsen.se

www.lansstyrelsen.se/stockholm